ΜΟΥΣΙΚΗ

# κατα τη γνωμη μου

του ΦΟΙΒΟΥ ΑΝΩΓΕΙΑΝΑΚΗ

# Και πάλι για την Κρατική

## Λουκάς Καρυτινός - Ελένη Μουζάλα

Δεν ειναι λίγοι αυτοι που στο προσωπο του Λουκά Καρυτινού βλέπουν ένα μαέστρο αξιο να βοηθήσει την Κρατική Ορχήστρα της Αθηνας να ξεφύγει από το αδιέξοδο στο οποίο βρισκεται σήμερα. Απο τις πρώτες συναυλίες του απέδειξε ότι εκτος από την παιδεία διαθέτει και προσωπικότητα. Κι εννοούμε —σ' αυτή την περίπτωση— τη βούληση και την ικανότητα να υποβάλλει στους μουσικούς συνεργάτες του ό,τι θεωρει επωφελες για την εκτελεση. Προσόν βασικο για κάθε διευθυντή ορχήστρας σπάνιο ωστόσο, αν θέλουμε να περιοριστούμε στα ελλαδικά δεδομένα.

Μια συμφωνική συναυλία όμως, εκτός από το μαέστρο απαιτεί και το σώμα των μουσικών. Τους **αποδέκτες** που υλοποιούν κάθε φορά το όραμα, την ερμηνεία που τους υποβάλλει ο μαέστρος.

Στην περίπτωση της «Κρατικής», έπειτα από τις περιπέτειες που πέρασε με τα συνδικαλιστικά της προβλήματα —με άμεση επίδραση στο ήδη από χρόνια χαμηλό καλλιτεχνικό της επίπεδο— τι οχόλια μπορεί να κάνει κανείς; Σε όλες τις φετινές συναυλίες ήταν φανερό το ηχητικό «ξεχαρβάλωμα» της ορχήστρας· η έλλειψη ακόμα και της πιο στοιχειώδους ομοιογένειας καθώς και ο χαλαρός συντονισμός, συμπεριλαμβανομένης και της συμφωνικής της Δευτέρας. Γιατί βέβαια μια ορχήστρα, χρόνια τώρα, από τη μια στην άλλη περίοδο όλο και σε χαμηλότερο καλλιτεχνικό επίπεδο, δεν είναι δυνατόν να εξυγιανθεί και να ακολουθήσει ανοδική πορεία, ως διά μαγείας από τη μια δηλαδή στην άλλη εβδομάδα. Αυτό ακόμη και με ένα επικεφαλής έμπειρο, ταλαντούχο διευθυντή. Πολύ περισσότερο όταν πρόκειται για την Κρατική Ορχήστρα, με βασικές αδυναμίες τεχνικής.

Απ' την πλευρά του ωστόσο, ο Λουκάς Καρυτινός απέδειξε για άλλη μια φορά τι μπορεί να κάνει. Ασφαλώς η «Κρατική» μετά από το κοντσέρτο της Δευτέρας εξακολουθεί να είναι στο ίδιο χαμηλό τεχνικό επίπεδο, όπως και πριν από τη συναυλία. Στις λίγες αλλά σημαντικές ωστόσο στιγμες που ο Λουκάς Καρυτινός κατόρθωσε να παρασύρει ολοκληρωτικά τους μουσικούς συνεργάτες του, το αποτέλεσμα ήταν ενθαρρυντικό. Το «τραγούδι» στην μπετοβενική «Πέμπτη» πήρε άλλες προεκτάσεις. Οι κορυφώσεις ήταν πειστικές (παρά τον ηχητικό ορυμαγδό) και ο ρυθμός είχε νεύρο. Ανάλογες στιγμές χαρήκαμε και στο «κοντσέρτο αρ. 2 για πιάνο» του Σαιν-Σανς, με σολίστα την Ελένη Μουζάλα, παρά —και πάλι— τα αδικαιολόγητα τρεξίματα και τα όχι ολίγα τονικά ολισθήματα στο πιάνο.

Στο ενεργητικό του μαέστρου και γενικότερα της Ορχήστρας εγγράφεται η εκτέλεση του «Συμφωνιών Προλόγου» έργο 15 του Κώστα Σφακιανάκη (1890-1946). Το έργο ανήκει στο χώρο της εθνικής σχολής.

Γραμμένο το 1921, αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα γραφής της εποχής κατά την οποία ωριμάζει η ελληνική εθνική σχολή.

Πρότυπο από κάθε πλευρά — παράδειγμα για μίμηση— το σημείωμα του προγράμματος για τον Κώστα Σφακιανάκη, που υπογράφει ο Γιώργος Λεωτσάκος.

### *Βιτόριο Φαμπρίνι*

Φανταζόμαστε πόσο δεν θα αισθανόταν άνετα με το πιανο του Ιταλικού Ινστιτούτου ο γιανίστας Βιτόριο Φαμπρίνι. Στο πρόσφατο ρεσιτάλ του στη φιλόξενη πάντα αίθουσα του Ινστιτούτου, ήταν φανερή ή όχι και τοσο καλή ποιότητα της ηχητικής του οργάνου, που οπωσδήποτε δυσκόλεψε, όχι λίγο, τον ρεσιταλίστα καλλιτέχνη. Η απανταχού ωστόσο καθιέρωση τον γνωστών πιάνων με ουρά για ρεσιτάλ πιάνου, έχει δημιουργήσει άνισες, θα λέγαμε και άδικες συγκρίσεις.

Παράλληλα όμως δεν μπορούμε να καταλάβουμε έως ποιο σημείο είναι υπόλογη η ηχητική ποιότητα του πιάνου. Γιατί στο ίδιο αυτό όργανο —αν δεν κάνουμε λάθος— έχουμε ακούσει και άλλους καλλιτέχνες, με σαφώς καλύτερες αποδόσεις. Γιατί αίφνης η τόσο ελάχιστα καθαρή δαχτυλική τεχνική του κ. Φαμπρίνι. Η «σύγχυση που δημιουργούσε στη ροή του μουσικού λόγου η χρησιμοποίηση του πεντάλ (όχι πάντα ευτυχώς). Περισσότερο όμως ενόχλησε η έλλειψη «τραγουδιού», πάθους και νεύρου στον Λιστ και τον Μπουζόνι. Μπορούν να αποδοθούν όλα αυτά στην τοιότητα του οργάνου; Θα ήταν άδικο, νομίζουμε (Ιταλικό Ινστιτούτο, 9.12.87).